

Informatiebijeenkomst Proeftuin Aardgasvrij Limbrichterveld

Datum: zaterdag 6 juli 2019
Tijd: aanvang 09.30 uur
Plaats: Buurtcentrum Limbrichterveld, Eisenhowerstraat 724 Sittard

Aanwezig namens de gemeente Sittard-Geleen:

Kim Schmitz, wethouder Duurzaamheid
Rogier Dieteren, projectmanager Proeftuin, directeur Het Groene Net Ontwikkel BV
Rob van Kaldekercken, adviseur Het Groene Net Sittard BV, gemeente Sittard-Geleen
Stefan van Waarden, coördinator Stichting Dubbel Duurzaam
Bert Achten, dagvoorzitter

Programma

- Welkom door dagvoorzitter
- Korte inleiding door wethouder Kim Schmitz
- Proeftuin Aardgasvrij Limbrichterveld Noord
- Wie doet wat?
- Transitiescans
- Indicatie kosten en bijdrage gemeente
- Planning
- Wijkinformatiepunt
- Aanpak huurwoningen woningcorporaties
- Meer informatie
- Vragen?

De verslagen van 5 en 6 juli staan op www.sittard-geleen.nl/aardgasvrij

VERSLAG

De dagvoorzitter opent de bijeenkomst namens de gemeente Sittard-Geleen. Hij geeft het woord aan wethouder mevrouw Schmitz. Zij hoopt dat de bijeenkomst vandaag tot meer duidelijkheid zal leiden bij de bewoners in de wijk Limbrichterveld Noord. Er is een subsidie van 4,8 miljoen toegekend voor het project 'Proeftuin Aardgasvrij Limbrichterveld Noord'. Proeftuin betekent: samen ontdekken, samen leren en samen verkennen, gemeente met burgers samen. Daarom is het belangrijk dat men vragen blijft stellen, ook als dat kritische vragen zijn. Wethouder Schmitz bedankt de aanwezigen alvast voor de betrokkenheid en de opkomst. Door deze betrokkenheid van bewoners, de kritische houding, het meedenken en het leveren van input kan het project tot een succes worden gemaakt. Ze meldt dat er ook een bewonersinitiatief is waarin bewoners zich hebben verenigd; dit bewonerscollectief levert kritische input en staat regelmatig in contact met de gemeente. Wethouder Schmitz constateert tevreden dat er al veel mensen gebruik hebben gemaakt van de gratis transitiescan. Ze wijst erop dat de verslagen van de informatiebijeenkomsten van gisteren en vandaag op de website komen te staan. Het is sowieso goed om de website regelmatig te bezoeken, daar er steeds actuele informatie aan wordt toegevoegd.

1. Proeftuin

De heer Rogier Dieteren maakt duidelijk dat de bedoeling van de proeftuin is om zoveel mogelijk woningen in de wijk aardgasvrij te maken. Dat betekent een andere manier van verwarmen van de woning, van het verwarmen van tapwater en van koken. Traditioneel worden tot nu toe de meeste woningen verwarmd middels aardgas en ook het koken gebeurt veelal op een gastoestel. Zonder gasaansluiting betekent dat het koken via inductie, elektrisch of halogeen moet worden gedaan. En voor het verwarmen van de woning en het tapwater betekent dit dat er collectief via Het Groene Net (HGN) of op individuele basis via een warmtepomp (of palletkachel) verwarmd kan worden. De mogelijkheden worden vanavond gepresenteerd, alsook eventuele financieringen. Overigens kan aardgasvrij wonen worden aangevuld met zonnepanelen.

Welke keuzes heeft men voor het aardgasvrij maken van de woning in Limbrichterveld Noord?

Voordat er een definitieve keuze wordt gemaakt, vindt er een transitiescan plaats. Op basis daarvan kunnen woningeigenaren een voorlopige keuze maken. De keuzemogelijkheden zijn:

- 1) Niets doen → de gasaansluiting blijft bestaan, verwarmen en koken is ongewijzigd, geen recht op subsidie;
- 2) Aansluiting op HGN → verwarmen met HGN, elektrisch koken, recht op subsidie
- 3) Verwarmen met warmtepomp of alternatief → zelf zorgen voor een gasloze warmteoplossing, zelf zorgen voor elektrisch koken, recht op subsidie

2. Wie doet wat?

De heer Stefan van Waarden is coördinator van de Stichting Dubbel Duurzaam. De Stichting Dubbel Duurzaam verzorgt de gratis transitiescans van de woningen in het projectgebied en verzorgt het aanbestedingstraject van het isoleren van de woningen middels spouwmuurisolatie en HR++ glas.

3. Transitiescan - het woningbezoek

In de transitiescan wordt de woning bekeken door een coach van de Stichting Dubbel Duurzaam op onder andere de volgende punten: isolatie, huidige warmwater voorziening/verwarming, huidige kookvoorziening, ventilatie woning, meterkast, energieverbruik, duurzame elektriciteit, kleine maatregelen. Daarnaast vraagt de coach naar eventuele voorkeuren en brengt in kaart wat er nog moet gebeuren. Na afloop ontvangen de eigenaren een rapportage. Stichting Dubbel Duurzaam werkt samen met de Natuur en Milieufederatie. Aan de hand van de transitiescan kunnen de inwoners een weloverwogen keuze maken uit een aantal opties.

Inmiddels hebben 126 eigenaren van grondgebonden woningen de transitiescan aangevraagd waarvan er 124 zijn uitgevoerd; er zijn 2 VvE's geïnventariseerd en van overig vastgoed in de wijk zijn er tot nu toe 3 scans aangevraagd. De transitiescans bevatten berekeningen van de drie geschetste opties:

- 1) Niets doen → de huidige situatie en ook kosten blijven ongewijzigd; hierbij dient er rekening te worden gehouden met de verhoging van de gasprijs in de komende jaren.
- 2) Verwarmen met HGN → het gas wordt afgesloten en er zijn investeringen nodig om de warmwater- en kookvoorzieningen te vervangen. Dit betekent: elektrisch koken (inductie, halogeen of elektrisch), mogelijk uitbreiden/verzwaren meterkast, aansluiting op HGN, afsluiten van aardgas en aangeraden wordt om de woning te isoleren middels spouwmuurisolatie en het plaatsen van HR++ glas in de verblijfsruimten. Indien wordt gekozen voor deze optie (2), dan wordt het gehele traject 'van het gas af' georganiseerd en begeleid door HGN (isolatie wordt collectief geregeld door Dubbel Duurzaam) en hebben de eigenaren recht op subsidies. Voor spouwmuurisolatie en HR++ glas in de verblijfsruimten start Stichting Dubbel Duurzaam een aanbesteding. Door de isolatiemaatregelen gaat het energieverbruik omlaag. Op basis van indicatieve berekeningen zal de jaarlijkse energierekening voor een gemiddelde woning met een gemiddeld huishouden uitkomen op ca. € 2.300,00 per jaar. Dit bedrag is warmte én elektriciteit samen en de besparing door isolatie is niet meegenomen.
- 3) Verwarmen met een warmtepomp of alternatief → het gas wordt afgesloten en er zijn investeringen nodig om de warmwater- en kookvoorzieningen te vervangen. Dit betekent: elektrisch koken (inductie, halogeen of elektrisch), mogelijk uitbreiden/verzwaren meterkast, alternatieve verwarmingsmethode (warmtepomp of palletkachel), het vervangen van radiatoren (geschikt voor laagtemperatuurverwarming), afsluiten van aardgas, het volledig isoleren van de woning (spouwmuurisolatie, dak- en vloerisolatie, het plaatsen van HR++ glas) en het aanbrengen van mechanische ventilatie. Indien wordt gekozen voor deze optie (3), dan dient de bewoner de

woningaanpassing zelf te regelen. Door de isolatiemaatregelen gaat het energieverbruik omlaag. Op basis van indicatieve berekeningen zal de jaarlijkse energierekening voor een gemiddelde woning met een gemiddeld huishouden uitkomen op ca. € 1.700,00 per jaar. Dit bedrag bestaat alleen uit elektriciteit en de besparing door isolatie is niet meegenomen.

De woningeigenaren in het projectgebied worden verzocht om hun voorlopige keuze voor 1 oktober 2019 kenbaar te maken via: info@dubbel-duurzaam.nl. Voor het projectteam is het belangrijk om te weten hoeveel woningen er ongeveer mee zullen doen in optie 2 én 3 in verband met de planning en het starten van de aanbesteding voor spouwmuurisolatie en HR++ glas. **Het is tot 31 juli 2019 mogelijk om gratis gebruik te maken van de transitiescan.**

Vraag: Er zijn mensen die de scan al hebben ontvangen, maar daar blijkt niet alles in te kloppen. Wat moet men doen als niet alle gegevens in de scan kloppen?

Antwoord: Indien er fouten in de rapportage staan, dan gelieve dit te melden zodat het rapport kan worden aangepast en er met de juiste gegevens rekening kan worden gehouden. De betreffende eigenaar ontvangt een nieuwe, aangepaste rapportage. U kunt bellen, mailen of langskomen op de woensdagmiddag bij het wijkinformatiepunt dat vanaf deze week in het buurtcentrum wordt opgestart.

Vraag: Er is een scan geweest van de VvE van flat 4. Is het dan noodzakelijk dat ik ook nog een individuele scan van mijn eigen woning laat maken?

Antwoord: Nee, dat is niet nodig. Bij flat 4 zijn er bij 4 appartementen scans uitgevoerd en één scan van de algemene ruimtes. Deze vijf scans worden samengevoegd in een grote algemene scan, welke voor alle appartementen wordt gebruikt. Voor de individuele woningen wordt door de Werkgroep Duurzaam Fl4t geïnventariseerd hoe de huidige kookvoorzieningen zijn en welke voorzieningen er in de woning zijn. Deze inventarisatie wordt vervolgens gebruikt om de aanpak voor de flat op te baseren.

Duurzaamheidslening en subsidie

De mogelijkheden voor een duurzaamheidslening en subsidie(s) zijn:

- 1) Subsidie Proeftuin Aardgasvrij Limbrichterveld-Noord
- 2) Investeringssubsidie Duurzame Energie (www.rvo.nl/isde) → Subsidie op warmtepompen, pelletkachels, biomassaketels en zonneboilers;
- 3) Stimuleringslening Duurzaam Thuis (www.limburg.nl/@1665/duurzaam-thuis/) & Nationale Energiebespaarlening (www.energiebespaarlening.nl) → de insteek is dat u meer gaat besparen dan u leent;
- 4) BTW terugvragen (via belastingdienst) en salderingsregeling zonnepanelen (tot 2023 met gefaseerde afbouw tot 2030);
- 5) Subsidie Energiebesparing Eigen Huis (www.rvo.nl/SEEH) → Subsidie voor isolatiemaatregelen (vanaf september 2019 opnieuw beschikbaar).

Met vragen kunt u terecht via de website: www.dubbel-duurzaam.nl of mailen naar info@dubbel-duurzaam.nl of in het informatiecentrum in het buurtcentrum op woensdagmiddag van 13.30-16.30 uur.

Vraag: Ik vind het allemaal vaag. Er wordt gesproken over gemiddelde kosten en indicaties. Ik wil weten wat het daadwerkelijk gaat kosten, met name het warmtegedeelte.

Antwoord: De indicatieve berekeningen zijn nodig om een voorlopige keuze te kunnen maken. Aan deze voorlopige keuze zit men niet vast. De voorlopige keuze is nodig om het project goed voor te bereiden. Ook de subsidies worden op basis van deze voorlopige keuze alvast gereserveerd. Op basis van het aantal aanvragen en het aantal keuzes, worden prijzen opgevraagd. Hoe meer woningen in het collectief meedoen, hoe gunstiger de prijzen zullen uitvallen. Als de prijzen duidelijk zijn, dan wordt een offerte opgesteld op basis waarvan men definitief ja of nee kan zeggen.

Vraag: Stel ik kies voor optie 2. Hoe gaat het dan verder? Ik heb namelijk voordat de scan werd gedaan, al opdracht gegeven voor het isoleren van mijn woning. Dit is nog niet uitgevoerd, maar de opdracht is wel al gegeven. Loop ik nu de subsidie mis? De kosten voor het isoleren middels glaswol bedragen voor mijn woning € 1.600,00.

Antwoord: Ik kan u op dit moment geen antwoord geven op deze vraag. Hier moet goed naar gekeken worden en het zal een maatwerkoplossing vergen. Ik adviseer u om woensdagmiddag bij het informatiepunt binnen te lopen, zodat we gezamenlijk kijken naar een mogelijke oplossing.

4. Indicatie kosten en bijdrage gemeente, optie 2: Verwarmen met HGN

Benodigde maatregelen	Gemiddelde kosten	Max. bijdrage gemeente
Elektrische kookplaat	€ 550	€ 550
Aansluiting elektra t.b.v. kookplaat	€ 650	€ 650
Verwijderen gasaansluiting*	€ 735	€ 285
HR++ glas (excl. kozijnen) in verblijfsruimten**	€ 2.300	€ 2.500
Spouwmuurisolatie***	€ 2.100	€ 1.500
Max. aansluitbijdrage Het Groene Net	€ 2.500	
Totaal	€ 8.835	€ 5.485

Dit overzicht geeft een beeld van het minst gunstigste scenario: een ongeïsoleerde woning, gestookt op aardgas en een gaskookplaat.

* De gemeente Sittard-Geleen is in overleg met Enexis over de kosten van het verwijderen van de gasaansluiting. Ten tijde van de subsidieaanvraag bij het Rijk, in 2018, bedroegen de afsluitkosten bij Enexis € 285,00. Deze kosten zijn in 2019 echter fors gestegen naar € 725,00. De gemeente probeert de afsluitkosten voor de wijk Limbrichterveld-Noord omlaag te krijgen.

** Bij het vervangen van glas door HR++ glas in de verblijfsruimten is rekening gehouden met een gemiddelde woning waarvan de kozijnen goed zijn onderhouden. Indien blijkt dat dubbele beglazing niet mogelijk is vanwege slecht onderhoud van de kozijnen/rotte kozijnen, dan zijn de extra kosten voor het vervangen of renoveren van kozijnen voor rekening van de betreffende eigenaar.

*** De heer Dieteren denkt dat de gemiddelde kosten van spouwmuurisolatie lager zijn dan de gemiddelde kosten waarmee de Stichting Dubbel Duurzaam rekt (Stichting Dubbel Duurzaam rekt met cijfers van de onafhankelijke website van MilieuCentraal). Naar zijn inschatting bedragen de spouwmuurisolatiekosten van een gemiddelde woning ca. € 1.300,00.

De maximale aansluitbijdrage op HGN bedraagt € 2.500,00.

De Stichting Dubbel Duurzaam zal de maatregelingskosten voor het aansluiten op HGN en het aanpassen van de woning die daarmee gepaard gaat, aanbesteden, waardoor er hoogstwaarschijnlijk zeer concurrerende tarieven voor de verschillende benodigde maatregelen kunnen worden bedongen. Volgens de huidige berekening bedraagt de eigen bijdrage van een gemiddelde woning ca. € 3.350,00. Voor dit bedrag wordt de woning aangesloten op HGN, de gasaansluiting afgekoppeld/afgemeld, de woning geïsoleerd en een nieuwe kookplaat geïnstalleerd en aangesloten.

Vraag: De maximale bijdrage van de gemeente bedraagt € 5.485,00. Krijgen huurwoningen dat bedrag ook, ik woon in flat 2?

Antwoord: De bijdragen van de gemeente worden uitgekeerd aan de eigenaren. Flat 2 is al aangesloten op HGN. De huurder hoeft niets te betalen en ontvangt ook geen bijdrage. De subsidie gaat naar de woningcorporatie die de aanpassingen in de woning gaan uitvoeren. Huurders hoeven dus niets te betalen, maar de woning wordt wel gasloos.

Vraag: Flat 1 is al opgeknapt en er zit al dubbele beglazing in. Hier hoeft alleen nog maar de kookunit te worden vervangen door een elektrisch kooktoestel. De gasafkoppeling wordt ook gedaan, zonder dat ik hiervoor hoef te betalen?

Antwoord: Dat klopt, de huurder hoeft hier niet voor te betalen.

Vraag: Ik heb sinds kort een inductiekookplaat. Gaat de vergoeding van € 550,00 dan van het eindbedrag af voor wat betreft de vergoeding voor mijn woning?

Antwoord: Inderdaad. Uit de transitie scan zal blijken, dat u niet meer hoeft over te stappen op elektrisch koken. U ontvangt dan ook geen vergoeding voor het overstappen op elektrisch koken omdat deze aanpassing niet op uw woning van toepassing is. Indien uw woning wel geïsoleerd wordt en op HGN wordt aangesloten en van het gas afgesloten, dan kunt u voor die onderdelen wel de gemeentelijke bijdragen aanvragen.

Vraag: Jullie willen ons op HGN krijgen. De aansluitkosten bedragen € 2.500,00, maar hier staat geen vergoeding tegenover. Dat komt niet stimulerend over!

Antwoord: Het aansluiten van een gemiddelde woning kost ca. € 10.000,00 à € 12.000,00. Als dit als uitgangspunt zou worden gehanteerd, dan was het totaal onaantrekkelijk voor bedrijven om in te stappen in dit project. Deze onrendabele top is eraf genomen en hier zit subsidie op. Deze subsidie is niet zichtbaar voor de deelnemers.

Vraag: In de bijeenkomst eind vorig jaar is ook gesproken over vloerisolatie. Dit zie ik in deze presentatie echter nergens terug. En als vergoeding hiervoor niet in het project is opgenomen, waarom wordt er dan toch in de kruipruimte gekeken?

Antwoord: Vergoeding voor vloerisolatie is nooit in het project aan de orde gekomen. Vanaf het begin is er alleen sprake geweest van spouwmuurisolatie en HR++ glas in verblijfsruimten omdat deze twee isolatiemaatregelen het meeste rendement opleveren. Er wordt naar alle facetten van isolatie gekeken, omdat er een uitgebreid advies uit de transitiescan moet komen. Hierin wordt ook de mogelijkheid tot het plaatsen van een warmtepomp opgenomen en daarom moet ook de isolatie van de totale woning in het rapport worden opgenomen.

Vraag: De warmtetemperatuur bedraagt 80 à 90 graden. Is dat de temperatuur zoals die bij de Biomassa Energiecentrale Sittard (BES) wordt opgewekt? Komt die temperatuur ook bij de huizen binnen?

Antwoord: De watertemperatuur die de BES produceert bedraagt 98 graden. In de BES wordt stroom opgewekt middels het groenafval van de gemeente. De warmte wordt via een leiding getransporteerd naar een ketelhuis. Daar gaat het water over in de leidingen van HGN. In hetzelfde gebouw staan nog gasgestookte ketels die aanspringen op het moment dat de BES zou uitvallen. Het warmteverlies is op een afstand van 20 km leiding maar 1 graad. Er mag van worden uitgegaan dat de geleverde warmte van de BES rond de 90 graden is.

Vraag: Met de huidige gasaansluiting is er vrijwel meteen warmwater. Hoe is dat met HGN?

Antwoord: De leiding met water van 90 graden loopt tot aan de voordeur. De warmwatervoorziening zal via het HGN ook snel zijn, zeker niet langzamer dan bij de gasaansluiting.

Vraag: Tegenwoordig hebben we te kampen met warme zomers en strenge winters. Blijft het 's winters wel aangenaam in huis?

Antwoord: Ja, daar verandert niets aan. De BES levert warmwater van 98 graden, hiermee kan het huis prima verwarmd worden. Enkele flats zijn al aangesloten op HGN en hebben in deze nieuwe situatie al enkele winters achter de rug; er zijn nooit klachten geweest over dat woningen niet warm genoeg te stoken waren. De temperatuur in de woningen blijft gewoon te regelen middels een thermostaat.

Vraag: Als het water met een temperatuur van 95 graden in huis binnenkomt, kan dat dan wel in huis goed geregeld worden, zodat het niet te heet is?

Antwoord: De afleverset is voorzien van een thermostaat die de tapwatertemperatuur regelt.

Vraag: U heeft aangegeven dat de werkelijke aansluitkosten hoger zijn dan de berekende maximale aansluitbijdrage van HGN. Worden deze kosten terugverdiend middels de energierekening?

Antwoord: Dat klopt.

4. Indicatie kosten en bijdrage gemeente, optie 3: verwarmen met een warmtepomp

Benodigde maatregelen	Gemiddelde kosten	Max. bijdrage gemeente
Elektrische kookplaat	€ 550	€ 550
Aansluiting elektra t.b.v. kookplaat	€ 650	€ 650
Verwijderen gasaansluiting	€ 735	€ 285
HR++ glas en kozijnen in verblijfsruimten	€ 5.600	€ 2.500
HR++ glas en kozijnen in overige ruimten	2.800	
Spouwmuurisolatie	€ 2.100	€ 1.500
Dak-, vloer-, bodemisolatie en isolerende deuren	€ 9.800	
Mechanische ventilatie	€ 8.000	
Vloerverwarming en/of laagtemperatuurradiatoren	€ 5.000	
Warmtepomp (volledig)	€ 9.000	
Totaal	€ 43.635	€ 5.485

Dit overzicht geeft een beeld van het minst gunstigste senario: een ongeïsoleerde woning, gestookt op aardgas, een gaskookplaat, geen vloerverwarming, geen drie-fasenaansluiting.

De heer Dieteren licht toe, dat de bijdrage van de gemeente hetzelfde is als bij optie 2. Echter, de investeringen bij optie 3 (> € 30.000,00) zijn vele malen hoger dan bij optie 2. Een warmtepomp heeft wel lagere energiekosten.

5. Planning

- 1) Transitiescans: **gratis inschrijven voor een transitiescan is mogelijk tot 31 juli 2019**. De scans zijn gereed eind augustus 2019.
- 2) Isolatie traject: start september 2019, doorlooptijd van een jaar.
- 3) Offertetraject HGN: september 2019 t/m december 2019
- 4) Aanleg HGN: start 2^e kwartaal van 2020, aanlegtijd van 1 jaar.

De aanbesteding van het isolatieproject van de woningen start in het najaar. Er zullen offertes worden aangevraagd bij een aantal bedrijven, waarbij er aandacht zal zijn voor de prijs, maar ook voor diverse materialen. Het offertetraject van HGN loopt van september t/m december; een adviseur van HGN komt in de woning kijken naar de technische situatie. Vanaf het 2^e kwartaal 2020 zal er in de woningen gewerkt worden om aangesloten te worden op HGN. Indien men kiest voor een warmtepomp, dan kan men zelf al aan de slag. De subsidie voor spouwmuurisolatie en HR++ glas, is ook toegankelijk voor optie 3 (warmtepomp).

Woningeigenaren maken op basis van een offerte een definitieve keuze. De aansluiting op HGN zal 1 à 2 dagen duren; de leidingen van HGN worden door de voortuin richting voordeur gelegd. De tuin wordt in de oorspronkelijke staat teruggebracht. Als de medewerkers van HGN klaar zijn, is de woning voorzien van warmte en warmwater via HGN, is de afsluiting van gas een feit en is de elektrische kookvoorziening aangesloten.

6. Informatiecentrum

Vanaf 10 juli zal het Wijkinformatiepunt Proeftuin Aardgasvrij Limbrichterveld-Noord in het Buurtcentrum Limbrichterveld op elke woensdagmiddag van 13.30-16.30 uur bemand zijn. Er zijn medewerkers van HGN aanwezig en ook de Stichting Dubbel Duurzaam zal regelmatig aanwezig zijn. Individuele vragen kunnen op deze woensdagmiddagen worden gesteld.

Buiten deze tijden, kan er een afspraak worden gemaakt via: aardgasvrij@sittard-geleen.nl.

Daarnaast zal er de eerste woensdag van de maand op de woensdagmiddag gelegenheid zijn voor bewonersgroeperingen om te brainstormen over het project. Men kan er terecht met vragen, kritiek, zorgen, aandachtspunten en adviezen. Van deze bijeenkomsten zal een verslag worden opgesteld. Benadrukt wordt dat het om een Proeftuin gaat: De gemeente weet niet alles, het projectteam ook niet en derhalve is alle input welkom.

7. Aanpak huurwoningen woningcorporaties

Voor wat betreft de huurwoningen is hetzelfde verhaal van toepassing als op de woningen in eigendom. De eigenaar kan kiezen uit dezelfde 3 opties. Er zijn inmiddels overleggen met beide woningcorporaties die in de wijk actief zijn. Zij gaan de vervanging van gaskookplaat en isolatie zelf organiseren en regelen. De woningcorporaties hebben als eigenaar van de woningen recht op dezelfde subsidies als individuele woningeigenaren. De woningcorporatie ZoWonen heeft al laten weten dat ze na de zomervakantie een informatieavond organiseert voor haar huurders, waarbij ook HGN en de Stichting Dubbel Duurzaam aanwezig zullen zijn. Het verzoek om een informatieavond voor de huurders zal ook aan Wonen Limburg worden voorgelegd.

Er zijn ook particuliere verhuurders in de wijk, die hun woning verhuren buiten de woningstichting om. Ook particuliere verhuurders kunnen meedoen in het project. Iedere woningeigenaar in het projectgebied, dus ook verhuurders, heeft recht op een bijdrage in de kosten om gasloos te worden. Het is een hele mooie kans om de woning gratis geïsoleerd te krijgen en een gratis elektrische kookplaat te laten installeren.

8. Meer informatie

De heer Rob van Kaldekercken zal samen met collegae het buurtinformatiecentrum gaan bemensen. Het Wijkinformatiepunt Buurtcentrum Limbrichterveld is als volgt te bereiken:

- Wekelijks inloopsprekuren op woensdagen van 13.30-16.30 uur
- Buiten deze tijden op afspraak, in te plannen via email: aardgasvrij@sittard-geleen.nl.
- Telefonische bereikbaarheid: 046-4777777, vragen naar Rob van Kaldekercken. Indien deze niet bereikbaar is, ontvangt hij een terugbelverzoek.
- Per email bereikbaar via: aardgasvrij@sittard-geleen.nl
- De projectwebsite <http://www.aardgasvrijvn.nl/> is vanaf 1 september 2019 online

Er is een korte pauze.

De onderstaande vragen en antwoorden zijn in een eerder stadium gesteld en beantwoord en worden ter informatie en op verzoek toegevoegd aan het verslag.

- **Hoe lang duurt het om de warmtewisselaar te hangen?**
- Het leggen van de aansluitleiding, het plaatsen van de warmtewisselaar en het aansluiten van het CV-systeem in de woningen duurt in een standaard situatie, waarbij de CV ketel vlak bij de meterkast staat, 1-2 dagen.
- **Wordt mijn voortuin hersteld?**
Ja, alles wordt teruggebracht naar de staat waarin deze vooraf is aangetroffen.
- **Welk materiaal wordt gebruikt om te isoleren?**
De Stichting Dubbel Duurzaam zal een aanbesteding starten onder leveranciers met als uitgangspunt verschillende producten te kunnen aanbieden (pur/ps of min wol).
- **Moet ik zelf de isolatiebedrijven zoeken?**
Nee, in de Proeftuin wordt dit door de stichting Dubbel Duurzaam georganiseerd. Zo kunnen we inkoopvoordeel krijgen voor de deelnemers.
- **De kosten voor spouwmuurisolatie zijn hoger dan de subsidie. Hoe kan dit?**
De kosten die in de transitiescan zijn vermeld, zijn afkomstig van de onafhankelijke website MilieuCentraal. MilieuCentraal berekent jaarlijks de gemiddelde kosten voor duurzaamheidsmaatregelen aan woningen. Uit ervaring verwachten wij dat deze kosten lager zullen uitvallen (door o.a. collectieve inkoop, kleinere woninggrootte dan gemiddeld in Nederland etc.).
- **De kosten voor het verwijderen van de gasaansluiting zijn hoger dan de subsidie. Hoe kan dit?**
In 2018 waren de kosten voor het verwijderen van de gasaansluiting € 285,00. Dit bedrag is in 2019 verhoogd naar € 735,00. De gemeente is met Enexis in overleg over een mogelijk gereduceerde projectprijs.
- **Wat zit in de aansluitbijdrage?**
Het Groene Net sluit het radiatoren-systeem in de woning werkend aan op de afleverset. Uw woonsituatie blijft hetzelfde zoals nu.
- **Wat als mijn ketel nu al aan vervanging toe is?**
U kunt een ketel huren of een ketel aanschaffen terugkoop-garantie, bijv. van Remeha.
- **Wat als ik wil meedoen maar mijn huurbaas niet?**
Meldt u dan bij het wijkinformatiepunt.
- **Wat moet ik doen als mijn huidige energiecontract dit jaar afloopt?**
Sluit een zo kort mogelijk contract af.
- **Komt water van Chemelot in mijn woning?**
Nee, er is sprake van gescheiden watersystemen.

9. VRAGENRONDE

Vraag: Er wordt over palletkachels gesproken, maar die zijn niet goed voor het milieu.

Antwoord: Er moeten alternatieven worden aangeboden om van het gas af te gaan. Palletkachels zijn inderdaad niet goed voor het milieu. We hopen ook dat niet te veel mensen deze keuze maken. Er is een mix nodig van gebruikers van wind, biomassa, palletkachels, restwarmte en HGN. Het is iedereen vrij om de optie te kiezen die bij hem/haar past.

Vraag: Wat gaat het mij kosten en hoe wordt tarief door HGN bepaald?

Antwoord: De warmtewet is vastgelegd in landelijke regelgeving. De toezichthouder ACM houdt toezicht op die tarieven. Dit jaar liggen de tarieven van HGN 8% lager dan het maximum dat is gesteld in de warmtewet. Het is belangrijk om te vermelden dat de gemeente mede-eigenaar is van HGN. De gemeente heeft in de statuten vastgelegd wat met de overwinsten gebeurt, namelijk prijsverlagingen en/of socialiseren.

Vraag: Hoe lang duurt het om de warmtewisselaar/afleverset om te hangen?

Antwoord: De werkzaamheden in uw woning duren 1 à 2 dagen; de installatie wordt werkend afgeleverd.

Vraag: Wordt mijn tuin hersteld?

Antwoord: De meeste mensen hebben alles, ook hun tuin, goed in orde. De warmteleiding komt in de grond te liggen, daarom moet er gegraven worden. In principe komt de leiding te liggen in het tracé waar ook de andere leidingen liggen. Eigenlijk hoort zo'n strook vrij te worden gehouden, maar dat doet niet iedereen. HGN zal de tuin terugbrengen zoals hij wordt aangetroffen. Als er een pad wordt opgegraven, dan wordt dat teruggelegd. Bomen en struiken worden terug geplant. Dit gebeurt in overleg met de eigenaar.

Vraag: Moet ik zelf isolatiebedrijven zoeken?

Antwoord: Nee, de Stichting Dubbel Duurzaam heeft voldoende ervaring, contacten en lijntjes richting gespecialiseerde bedrijven om dat op een goede manier te doen. Voor dit traject geldt een specifieke aanbesteding om een zo laag mogelijke prijs te halen op basis van collectiviteit. Ideeën voor bedrijven die een gunstige prijs aanbieden, zijn welkom; eventuele namen kunnen aan de Stichting Dubbel Duurzaam worden doorgegeven.

Vraag: Wat zit er in de aansluitbijdrage?

Antwoord: Feitelijk alles. De pijpen worden tot in de meterkast of berging van de woning aangelegd. De afleverset wordt opgehangen en aangesloten. Als we weggaan, werkt de installatie.

Vraag: We spreken over verwarming, maar er is nog niet over het tapwater gesproken. Als de afleverset op begane grond komt te hangen, hoe komt het water dan op de eerste verdieping?

Antwoord: Er wordt een koppeling op bestaande leidingen gemaakt. De installatie wordt op de dikste leiding aangesloten. De afleverset plaatsen we het liefst zo kort mogelijk op de voorgevel. Van daaruit wordt er een leiding naar de Cv-ketel gelegd, dat kan ook op zolder zijn. In de afleverset wordt ook het tapwater gemaakt. De hele afleverset vervangt de Cv-ketel. HGN levert dus warmte voor warmwater en tapwater. En het leggen van de leiding naar het koppelpunt, valt dus ook in het project. Ergens moet er in de woning een verbinding gemaakt worden. Als we weggaan, heeft u warmwater in de keuken en badkamer, ook als die op de 1e verdieping ligt.

Vraag: Het warmwater gaat dus vanuit de afleverset naar de zolder. En vervolgens weer naar de keuken op de begane grond. Dat zijn behoorlijk wat meters leidingverlies. Is er geen optie dat de verwarming vanuit zolder gaat, maar het warmwater rechtstreeks naar de keuken.

Antwoord: Deze mogelijkheden zullen persoonlijk worden besproken. HGN wil zo min mogelijk leidingen in de woning leggen en bewoners willen zo snel mogelijk warmwater. Als de mogelijkheid er is, kan verwarmingswater misschien vanuit de meterkast naar zolder worden geleid en tapwater naar de keuken. Dit zijn maatwerkoplossingen die per woning bekeken zullen worden en besproken met de betreffende eigenaars.

Vraag: Wat als ketel nu aan vervanging toe is?

Antwoord: Dat is een lastige situatie. De aansluiting op HGN is pas medio 2020 en als u kiest voor optie 3, zal hier ook wat tijd overheen gaan. Het advies is om in de tussenliggende periode een ketel te huren, voor een zo kort mogelijke tijd. Leverancier Remeha biedt specifiek in gebieden waar een warmtenet komt, ketels aan met een terugkoopgarantie. Dit is geen lucratieve investering, maar over het algemeen wel goedkoper dan het aanschaffen van een nieuwe ketel. Mocht de ketel kapotgaan, dan zal HGN samen met u naar mogelijke oplossingen kijken, dit is maatwerk. U kunt dan naar het Wijkinformatiepunt toekomen om een en ander te bespreken.

Vraag: Wat moet ik doen als huidige energie- en gascontract afloopt?

Antwoord: Het advies is om geen nieuw langjarig gascontract meer af te sluiten, maar een contract met een maximale looptijd van een jaar. Uw energiecontract kan langlopend worden verlengd, want de energieaansluiting blijft bestaan, ook in de nieuwe situatie met HGN.

Constructieve suggestie: De boete voor het voortijdig afbreken van een langjarig contract is gemaximeerd op maximaal € 150,00. Men zou dus kunnen overwegen om een contract voor 3 jaar af te sluiten en dan de maximale boete te betalen van € 150,00 voor het vroegtijdig afbreken van het contract. Er moet wel rekening mee worden gehouden dat eventuele overstapbonussen/premies terugbetaald moeten worden.

Antwoord wethouder: Dat is een goede tip. Deze moet ook op de website vermeld worden.

Vraag: Wat als het huurcontract van de verwarmingsketel nog 10 jaar doorloopt?

Antwoord: Dat is een maatwerkvraag. De verwachting is dat dat sowieso geld gaat kosten. Over het algemeen komen de boetes erop neer, dat je uiteindelijk evenveel moet betalen als dat je had moeten investeren bij de aanschaf van een ketel. Indien er mensen zijn waarbij deze situatie speelt, dan worden zij verzocht zich te melden bij het Wijkinformatiepunt, zodat daar per individuele situatie naar gekeken kan worden en mee worden gedacht over een oplossing.

Vraag: Komt water van Chemelot in mijn woning?

Antwoord: HGN heeft een contract met 2 warmteproducenten, namelijk de BES en Chemelot. Het projectgebied wordt vooralsnog alleen met BES-water verwarmd. Na 2025 wordt HGN een groot groen net waarin ook Chemelot warmte gaat leveren. De BES-leiding gaat naar het ketelhuis. Het water dat naar de woningen wordt getransporteerd vanuit het ketelhuis, gaat via een aparte leiding naar de woningen. Er is een backup ketelhuis, die gasgestookt is; mocht de BES uitvallen of schoongemaakt worden, dan wordt overgestapt op de backupketels.

HGN: De afmetingen van het warmtewisselaarkastje in de meterkast zijn ca. 50 cm breed, 20 cm diep en 40 cm hoog.

Vraag: De openingstijden van het wijkinformatiepunt vallen tijdens werktijden. Ik zou derhalve verlof moeten nemen om met mijn vragen terecht te kunnen. Kan ik buiten mijn werktijden een afspraak krijgen?

Antwoord: Ja dat kan. U kunt bellen of mailen voor een individuele afspraak. De contactgegevens zijn eerder in de bijeenkomst vermeld.

Vraag: Mocht blijken dat niet alle gereserveerde subsidiegelden voor spouwmuurisolatie gebruikt worden, wat gebeurt er dan met de overgebleven subsidiegelden? Worden die gebruikt om meer te isoleren?

Antwoord: Mocht blijken dat er subsidiegelden overblijven, dan zullen die worden gebruikt voor de oversteek naar Limbrichterveld Zuid. In eerste instantie was subsidie aangevraagd voor de gehele wijk Limbrichterveld, maar is alleen aan Noord subsidie toegekend. Zodra de tender (om in te schrijven voor subsidies bij het Rijk) opengaat, zal ook subsidie voor de wijk Limbrichterveld Zuid worden aangevraagd. Het doel is om zoveel mogelijk wijken van het gas af te krijgen.

Opmerking: Het is jammer dat het overgebleven geld dan naar Limbrichterveld Zuid gaat, want de subsidie is gegeven voor Noord. Met dat geld zouden extra investeringen kunnen worden gedaan in Noord. Het geld is voor Noord toegekend en moet dan eigenlijk ook in Noord blijven.

Antwoord: Het doel is om aardgasvrij te worden. Dat is het uiteindelijke doel van de gehele gemeente Sittard-Geleen. Limbrichterveld Noord heeft het geluk om 4,8 miljoen subsidie daarvoor te hebben gekregen. Andere stadsdelen hebben niks. We zijn ons ervan bewust, dat uw wijk ook als eerste wordt 'overvallen', maar hier staat 4,8 miljoen subsidie tegenover.

Vraag: Ik zit in het collectief Limbrichterveld Noord en heb derhalve al vaak gesprekken gehad met HGN. We zijn het niet eens met de vergelijking van de kosten. Er zijn transitiescans die uitwijzen, dat mensen meer gaan betalen. Sommigen zijn misschien iets goedkoper uit, of blijven op ongeveer hetzelfde uitgavenniveau voor warmte en warmwater. Daar tegenover staat dat de eigenaren wel behoorlijk moeten investeren. De transitie zou kostenneutraal moeten zijn. Ik voorzie dat dat voor een groot deel van de bewoners niet het geval is. Praktisch zou de uitkomst dan kunnen zijn, dat het misschien niet lukt om het project rond te krijgen. En dan kan de situatie ontstaan dat er keuzes moeten worden gemaakt, bijvoorbeeld de ene straat wel aansluiten en de andere straat niet. Ik wil graag de toevoeging maken, dat ik helemaal niet tegen het warmtenet ben. Technisch gezien is dat een prima oplossing en een goede manier om oude huizen aardgasvrij te krijgen. Maar ik denk dat de kosten het project misschien toch tegen gaan werken. De regering gaat de gasprijs verhogen, als daartegenover staat dat je met het warmtenet goedkoper uit bent, dan heeft het kans van slagen. Maar dat moet dan wel duidelijk zijn van tevoren. Hoe gaat u het voor elkaar krijgen om de prijs voor het warmtenet laag te houden?

Antwoord: Het frustreert mij ook dat het Rijk de warmtenetprijs nog steeds koppelt aan de gasprijs. Het Rijk realiseert zich deze niet faire koppeling gelukkig ook en is bezig met de warmtewet 2.0. Dat betekent dat vanaf ongeveer 1-1-2020 een getrapte afkoppeling van gasprijs wordt ingevoerd. Partijen zullen proberen om dat gedaan te krijgen. Graag wil ik vermelden, dat we niet moeten vergeten, dat

we in de vergelijkingen een duurzame optie vergelijken met een fossiele energiebron. Dat is eigenlijk appels met peren vergelijken. We hebben ook met z'n allen beslist dat we een betere wereld voor onze kleinkinderen willen. Dat moet in de hele discussie niet uit het oog worden verloren. De transitie wordt niet gedaan uit kostenbesparing, maar voor een betere wereld. Om van het aardgas af te gaan en uiteindelijk om de gaskraan dicht te draaien.

Vraag: Ik heb een vraag over het dichtdraaien van de gaskraan. Ik heb vernomen dat in de bijeenkomst van gisteravond is vermeld, dat het Rijk daarover zou gaan. Maar in het huidige klimaatakkoord zoals dat naar Kamer is gestuurd, staat dat de gemeente een transitieplan moet maken. Daarin moet onder andere aangegeven worden wanneer gaskraan dichtgaat. Er wordt een termijn genoemd van 8 jaar. Het is een feit dat het gas uiteindelijk wordt afgesloten en dat hangt als een zwaard van Damocles boven het hoofd, met name voor mensen die optie 1 overwegen. Is er al een visie van de gemeente hoe dit transitieplan in elkaar wordt gestoken en hoe Limbrichterveld daarin aan bod komt?

Antwoord: De gemeente is de uitvoerende partij. In 2030 moet de helft van de woningen gasvrij zijn en in 2050 alle woningen. Daarom worden ook de proeftuinen met subsidies in het leven geroepen. Er zullen strategieën bedacht moeten worden om dit te bereiken. Eind 2021 moeten alle gemeenten een plan klaar hebben. Gemeenten krijgen de opdracht mee, maar ze mogen deze opdracht zelf invullen. Als de gemeente niet ambitieus genoeg is, gaat minister bijsturen en ingrijpen. Dat wil de gemeente voorkomen en dus worden er nu plannen gemaakt en daar heeft de gemeente tot 2021 de tijd voor. Het is fijn dat er een warmtenet ligt. Als dat er niet was, dan was het alternatief all electric. Het hele proces gaat nu starten en er wordt nadrukkelijk draagvlak gezocht met de bewoners. Er zal moeten worden gekeken welke wijken all electric zullen worden, welke wijken op HGN kunnen worden aangesloten en welke andere opties er mogelijk nog zijn. De transitie gaat nu pas beginnen en staat nog in de kinderschoenen.

Vraag: Ik heb een vraag over het kostenplaatje. We zijn proeftuin en in 2050 moet iedereen over zijn. Het zijn toch behoorlijke kostenposten. Wat als we nu niet meegaan en de gemeente over 10 jaar zegt, we moeten nu allemaal over. Wordt iedereen dan met deze kosten geconfronteerd? Geldt dat ook voor minima? Er zijn ook mensen die in de schuldsanering zitten, hoe wordt daarmee omgegaan?

Antwoord: Door de subsidie op de Proeftuin is er een kans voor deze wijk. Er is namelijk een extra potje met geld beschikbaar. Het isoleren van woningen wordt vergoed, het overstappen op elektrisch koken wordt vergoed, het afsluiten van het gas wordt vergoed en er wordt een goed alternatief voor warmte en warmwater geboden. Als je niet in het projectgebied woont en je moet toch van het gas af, dan zijn daar zoals het er nu naar uitziet, geen bijdragen voor. Daarom is het aanbod van HGN, door de subsidie, zeer aantrekkelijk. Inwoners van het projectgebied die overstappen op HGN (optie 2) of nu zelf aan de slag gaan met bijvoorbeeld een warmtepomp (optie 3) zijn dan al gasvrij en hoeven daar niet meer over na te denken.

Vraag: Ik kan me niet voorstellen dat de overheid in de toekomst zegt, we gaan van het aardgas af en alle huishoudens moeten daar zelf voor zorgen. Dat is voor veel mensen onbetaalbaar en de overheid kan de burgers toch niet zomaar opzadelen met dit soort hoge kosten.

Antwoord: 10% van de inkomsten van de overheid, bestaat uit inkomsten uit gas. Deze inkomsten vallen uiteindelijk bij de overheid weg. Dit zal op een of andere manier moeten worden opgevangen. Het Rijk legt dit neer bij de gemeenten. De gemeenten zullen dus plannen moeten maken hoe ze dit gaan aanpakken. Er zullen vast nog wel andere, meer betaalbare oplossingen op de markt komen, maar er moet rekening mee worden gehouden dat er geen zakken met geld klaarstaan voor alle wijken, zoals nu met de subsidie voor Limbrichterveld Noord het geval is.

Vraag: Ik ben een man van cijfertjes. Ik heb berekend dat ieder huis ca. € 9.000,00 subsidie ontvangt. Ik heb echter al spouwmuurisolatie en ik kook al elektrisch. De gemeente heeft zojuist aangegeven, dat het geld dat over is van de subsidie wordt geïnvesteerd in de wijk Limbrichterveld Zuid. Ik heb echter zelf al geïnvesteerd en dat levert me dus niets op. Dat is zuur.

Antwoord: U krijgt uw investeringen die u al heeft gedaan inderdaad niet terug. De gelden vloeien naar Zuid omdat de aanvraag voor de gehele wijk Limbrichterveld was. Omdat voor dat gehele gebied geen subsidie werd toegekend, is het project in tweeën geknipt. De gemeente vindt het daarom fair om, als we geld overhouden, dat toch in Limbrichterveld Zuid te investeren, daar er destijds verwachtingen

zijn gewekt. Het is vervelend voor burgers die zelf al veel hebben geïnvesteerd, omdat het niet mogelijk is om achteraf te declareren.

Sluiting

Wethouder Schmitz dankt de aanwezigen voor hun komst en inbreng. Ook vandaag blijkt weer dat dit project door zijn collectiviteit kans van slagen heeft. Door samen te werken kunnen de kosten worden gedrukt. En door samen te werken kan de wijk Limbrichterveld Noord een van de eerste wijken in Nederland zijn die van het gas afgaan. Het bestuur van flat 4 wil zelfs proberen om met aanvullende maatregelen de groenste flat van Sittard-Geleen te worden; de gemeente juicht dit initiatief toe. De wethouder roept de aanwezigen op om vragen te blijven stellen, om kritisch te blijven en om input te blijven leveren. Samen staan we sterk en met de 4,8 miljoen subsidie van het Rijk kan de wijk van het gas af. Ze zal zelf ook regelmatig proberen om op woensdagmiddag binnen te lopen.

Sluiting om 11.35 uur.